

Den Binckhorst

Philibert van Borselen

bron

Philibert van Borselen, *Den Binckhorst*. Dirck Pietersz, Amsterdam 1613

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/bors001denb01_01/colofon.php

Let op: werken die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn.

Ghelofte des Dichters.

*Ick offer God mijn hert, mond, ooghen, ende ooren,
 Dat ick hem bemin, roem, sie, end hoor dagh end nacht:
 T'hert sijn Goedheyt bemint, de mond roemt sijn Almacht,
 D'oogh siet op sijn Genaed, d'ooren sijn VVoord aenhooren.*

Wensch ende Anagramma ofte Naemspreuck des selfs.

*Du hebst my (o mijn God) oyt dijne gunst bevesen
 Van d'uyr af dat ick eerst hier adem-tochtigh vverd,
 Dus geef my dat ick voords mijn leven lanck mach vvesen
 Van monde Sober, bli van geest, simpel van hert.*

**Den Binckhorst, ofte het lof des gelvck-salighen ende
gerust-moedighen Land-levens,
*Aen Ionck-heer Iacob Snouckaert Heere van den Binckhorst.***

Snouckaert, soo dickmael ick by my gae overwegen
Met s'verstands trouwe schael de velerleye wegen
Van *Adams* loos geslacht, end hoe dat yder mensch
By na verscheyden is van s'andren wil end wensch,
Dat d'een, *Mercuri* soon, ter zee sick gaet verlusten,
End met een kempsche vlerck doorvlieght veel vremde custen,
Om een deel geele aerds te schrapen over hoop,
Maer d'ander, *Iovis* saed, gewint die beter coop
End in Stads bange locht verslijt sijn beste dagen,
Dees, *Martis* moedigh kind, in d'oorlogh scheidt behagen,
Die, van *Saturni* aerd, met t'aerdrijck sick geneert,
+End soo voord henen *Elck wat wils* voor sick begeert,
Ia voor het hooghste Goet sijns levens t'selve kieset,
Doch sijn rust door dien lust, t'goet om t'quaet dick verlieset:
Soo comt my steeds in sin de Geluck-saligheyt
Der ghener, die in sulcks met een wijs onderscheyt
Den gerust-moedighsten end veylsten wegh betreden,
End met hun Vaders erf haers herten lust bevreden,
Maer onder t'cleyn getal van die den vryen Staet
+Dien ghy verkosen hebt my sonderlingh aenstaet.
Geluckigh is, voorwaer, drie end viermael dijn leven,
Die wt s'*Haeghs* droef gerucht tot rust dy hebt begeben
Van t'Borgerlick gewoel end Stadsche lasten vry,
Wensch noch om hoogen Staet eer-suchtigh, noch onbly

+*Trahit sua quemque
voluptas.*

+*O quid solutis est beatius
curis!*

Van t'moeyelick gevolgh der eysschers werdt bedronghen.
 Hebt vyand, noch Gedingh, doch even onbedwonghen
 Den vromen Rechter eert, end houdet liefgetal.
 Des Voor-spraecks diere tael, end Procureus geschal
 Dijn sinnen niet en breeckt, s'Deurwaerders vrecke handen
 Dijn huys-raed niet beslaen, noch s'woeckers scherpe tanden
 Met eenen cancker wreet dijn aengheerfde goet
 Verteeren in den grond, noch eenigh bankeruoet
 Dijn inne-comen steelt, maer dijne Vaders-erven
 +Genietet datse voord op dijn na-comers sterven.
 Met een bepickte planck dy niet verroeckeloost,
 Noch vleydt de gramme zee, oft t'lecke schip wt-oost,
 Gaet niet den Suydschen brand oft Noordschen vorst besueren,
 Om wt een vremd gewest dijn neeringh t'overvueren.
 De trommel oft trompet dy s'morgens niet en weckt,
 End wt het warme bed na t'coude graf betreect,
 Maer een buys, boogh, end roer dijn hooghe sale schoren.
 Om somtijdts wt genoeght t'gevogelt te verstoren,
 End dijn scherp wapen-tuygh is een schop, spaed, houweel,
 Klauw, hou-mes, molle-val, end tuyn-gereedschap veel,
 +Waer mede ghy gestaegh het straf aerdrijck doorsnydet,
 Het schaed'lick ongediert, end snood' oncruyd bestrydet.
 Dijn eygen vryen wil aen niemands wil en hanght,
 Is vranck van hoop end vrees, end geen gebod ontfanght.
 Soo dijn lijf rust, den geest niet ongerust en dwalet,
 End dijn gedachten sijn met dijnen tuyn bepalet.
 Ghy jaeght niet onbesint na grooter Heeren gonst,
 Noch in't steeck spel te peerd met dijner ermen const
 +Te winnen d'hoogsten prijs, noch om de Lauwer-croone
 +Die m'eer tot *Pisa* gaf, te beuren tot een loone.
 Des heerlicken Palays de deuren vol hooghmoed
 En spouwen dy niet wt een Morgen-groeters vloed.
 Na eenigh rijck bancket tot mid-nacht ghy niet wachtet,
 Noch met s'drancks overdaet dijn grage maegh vercrachtet,
 Maer dijn getijdigh mael in soberheydt herkauwt:
 Dies oock den siecken cop dy s'morgens niet benauwt,
 Noch t'is dy niet van nood den bittren raed te drincken
 Des straffen Medicijns om dijn natuer te krincken.

+Patriae quis exul se quoque fugit;

+Immensus labor est, sed fertilis idem.

+Procul absit gloria, vulgi.

+Pisa, een Stad in Griekenland, daermen vele stryd-spielen ter eeren van Iupiter te houden placht.

+De huysen Hemels-hoogh het clare Sonnen-licht
 Dy niet ontstelen, noch bedroeven dyn gesicht.
 Het lieflick morgen-rood dy altijd vroeger blincket,
 De Sonne trager oock in haer sacht bedde sincket.
 “Soo dat ghy s'levens tijd, snel, droevigh, ende cort,
 Met eenen corten slaep in sijne vlucht opschort,
 End dijnen langen dagh soo lustighlick doorbrenget,
 Dat ghy dijn leven met een dubbel leven lenget”,

+Het aerdrijck siet ghy meest met sijn natuerlick cleed
 End schoon-gebloemt tapijt omhangen end becleedt.
 Van suyver Cristalyn sijn dijne water-beken
 By t'Stadsche doncker glas end poelen vuyl geleden.
 Het gantsche ronde jaer, jae d'allerdroefsten tyd
 Met eenigh vrolick werck cort-wyligh henen glydt,
 Terwyl ghy allen dagh in dijne stille woningh

+Gebiedet wyt end breet als een groot-machtigh Coninck.
 Den *Binckhorst* is dyn Rijck, dyn Huys eens Hofs gebouw,
 Dijn stercke Dienaers sijn de Hovelingen trouw
 Die dy ten dienste staen, de Endten ende Duyven
 Dijn Vleyers driemael s'daeghs daer gretigh aes opluyven,
 Dijn trouwen Lijf-knaep is den Hond die snel ter voet
 Rondsom dijn Eyland s'nachts een gauwe ronde doet,
 Den Haen is t'hel blasoen dat dy maect s'morgens wacker,
 Oock somtijds dyne clock, de Cruyd-tuyn dynen acker,
 De glatte spae dijns knechts is dynen scherpen ploegh,

+
 Het cruyd dat daer in groeyt dijn tafel is genoegh.

+Dijn costelicken schat end Conincklicke Croonen
 Den ronden Blommen-trans, end cierelicke Troonen
 De Wandel-plaetsen groen van *Bus-boom* end *Monthout*,
 Elck op't vermakelickst' in spijt des Sons gebouwt,
 Oft soo dy s'herten lust op t'ruyme liever trecket
 Het hooge eycken-bosch oft leegen elst dy decket
 Voor sijnen heeten glants, oft als die sick versacht
 Het levendigh gesicht dyns Cruyd-tuyns dy verwacht,
 End met sijn reuck dy maent: Wien souden niet behagen
 De vier vier-canten schoon der velerleye hagen?
 Van suere *Sause-boom*, van blyde *Tamarisch*,
 Van groene *Seven-boom* end van *Genever* frisch,

+ *Aspectu fruitur liberiore
 Poli.*

+ *Quid est somnus, gelidae
 nisi mortis imago?*

+ *Quid quaris? Viuo, &
 Regno.*

+ *Qui satis est mensis.*

+ *Namen van Spruyten, int'
 latijn Buxus, Ligustrum, alias
 Ryn-wilgen. Spina appendix,
 vulgo Berberis. Myrica.
 Sabina. Iuniperus. Arbor
 vitae. Pyracantha &c.*

Van clamme *Leven-boom*, end scherpen *Spaenschen-doren*,
Die in sijn viercant elck sijn aerdigh opgeschoren.

De *Myrtus* lieffelick, d'onsterfflicke *Laurier*,

De teere *Rosmarijn*, de stekend' *Eglentier*,

End droevighe *Cypres* met haer steeds-groene blaren

+Elck in haer middel-perck een blijde loof-werck baren

“Op dijns Hofs schoon tapijt, end s'Liefdes liefflickheit,

Des waren Wetenschaps end s'Deuchds onsterfflickheit,

Der menschen broosheynt end treur-blijtschap van ons Leven,

Met s'Doodes eygenschap dy recht te kennen geven.”

Waer ick mijn oogen wend niet dan vreucht my ontmoet,

End niet een hoecksken vind welck niet wat goets en voedt,

Ia t'schijnet dat al wat dijn rijcken geest verdencket

Des aardrijcks milden aerd, end dijnen bouw dy schenket.

Hier hebt ghy boghe-wijs de Popelen gevlecht,

End op't Oost-sijdigh pat als staken bot gehecht,

Doch in een Somer-tijd soo vergroent end begroeyet

Dat nu haer bevend'loof een Galery aenvoeyet,

Met wit Moerbesy-hout rondsomme dicht bespoot,

Twelck sijnde nu gesterckt in sijn bequamen schoot

Sal den verdorden stam der Popelen bedecken,

End met haer jeuchdigh blat een Wandel-plaets verstrecken,

Bedwongen door de cracht van dijn const-rijcke hand

Doch hare schoten jonck na haren rechten stand

+”Sick stedes pynen, want aerd wil tot aerd weerkeeren,

Wat in naturen is kan niemand licht verleen.”

+De Sonnen-wyser daer in s'groenen *Palm-booms* croon

S'daghs ure dy aenwijst met een gewissen thoon,

Terwijl dijn sorgsaem oogh rondsom den Dool-hoof dwalet

Met menigh liefflick cruyd seer constighlick bepalet,

Door welcker soeten reuck end blijd' aenschijn het hert

Dy schier ontstolen end geheel verdwalet werdt.

O Dool-hof, geen Dool-hof maer Lust-hof mijner sinnen,

“Wie'n soud uw' schoon gesicht niet weerdiger beminnen

Dan s'werelds Dool-hof woest vol distels end oncruyd,

+Waer in soo menigh mensch werdt *Minotauri* buyt?

Waer inne vele wel te plucken sijn gewoone

Goud-blom, *Munt*, *Borse-cruyd*, *Fluweel-bloem*, *Duysent-schoone*,

+*Ingenio mors nulla nocet.*

+*Ad mores natura recurrit.*

+Minotaur. eertijds een
wanschepsel, menschen
etende inden Dool-hof van
Creta, aen welck die van
Athenen jaer-licks ses van
hare kinderen sonden.

+*Miscentur tristia letis.*

Met *Croon-cruyd*, *Eer-en-prijs*: Maer groeyt in overvloed

+*Herts-gespan*, *Tormentil*, *Agrimoni* onsoet,

+*Sorg-saed*, *Cruys-blom*, *Weeg-bree*, *Guychel-huyl* end *Tyd-loosen*:

Waer in aen elcken cant de lieffelicke Roosen

Met felle stekels sijn gewapent end beset.

Wel hem, die sick daer wt behouder sielen redt,

+End van Gods heyligh woord den trouwen draed verkieset

Tot recht-snoer sijnes weghs, end dien noyt en verlieset

Aen s'werelds doornen scherp van wellust, eer, oft goet:

Die sijn hongh-rige siel met *Palma Christi* voedt,

+Met s'*Heyligh-Kerst-cruyds* sap sijn dorstigh hert bedouwet,

Op *Gods genade* met *Patientie* betrouwet,

End *Christus ooghen* steeds voor oogen heeft geplant.

Hola, *Musa*, hola, keer te rug, dijn verstand

In desen Dool-hof wel te lange soude dolen.”

Ick sie aen ghenen cant met gedruys samen scholen

Het schoon ghevedert Volck te water end te land,

Om yeder sijn dagh-cost (*Snouckaert*) uyt dijne hand

Te bedelen, voor eerst der Enden stoute bende

Dy volgen tot in huys, end als de wel-bekende

Hun aes oplesen, end verschoeyen na den gracht,

Terwijl het tam Veld-hoen staet voor de deur end wacht,

De lugge Gans aentreedt, de fiere Pauw steert-proncket,

End des Calcoenschen Haens gepruyl op sijn aes loncket,

Waer by dick een blauw wolck van Duyven nederdaelt,

Selfs de snee-witte Swaen, die s'anders in t'wild' haelt,

In s'winters bangen vorst comt dy om bystand manen.

Aen d'ander syde meed het hel gecraey des Hanen

Sijn wacht-geld dy afheyscht, end niet een uyr en borght,

Want hy niet voor hem self maer voor sijn wijven sorght.

Vorst des ghecanden volcks, voorsichtigh weder-raker,

S'land-mans trou ure-werck, end dienstelic nacht-waker,

Hoe sijt ghy niet jeloers? daer ghy een ander Haen

”In dijn plicht treden siet, den edelen Faisaen

Dijn vrouwen dy ontvrijdt, weet ghy niet dat de Trouwe,”

+End t'Rijck geen mede-maet ter wereld mach betrouwen?

Maer, *Musa*, nu verhael met wat besonder vreucht

In elck saeysoen des jaers den *Binckhorst* werdt verheught,

+Namen van Blommen ende Cruyden inde Cruyd-boecken wel bekend.

+*Vbi Rosa, ibi Spina.*

+*Coeca regens filo vestigia.*

+*Christo duce, Fide comite.*

+Beschryvinge van de Lente ende hare genoeghten te lande

+*Nec regna soium ferre, nec tede sciunt.*

Sulcks dy wel is bewist, end com hier dijnen handel
 Met een goet-gunstich oogh (ô *Snouckaert*) over-wandel
 End in dy self aenmerck, dat t'jonge teere Kind,
 De heete stercke Ieught (die ghy schier t'eynde bint)
 De coele rijpe Man, end s'couden Grijsaerds beven,

+De Lente, Somer, Herfst, ende Winter zijn van t'leven:
 Maer dat dees alle jaer eens wederom bestaen,
 End die (eylacen?) ons eens voor altijd vergaen.

+*Nec nasci bis posse datur.*

+Soo haest als s'Hemels Ram den Spring-tijd ons ontbloetet,
 End s'aerdrijcks milden schoot met sijnen horn opstootet,
 End s'aerdrijcks milden schoot met zijnen horn opstootet,
 Om voor een witten rock ons haest te brengen voord
 Een bly groen-verwigh cleed met bloemen schoon geboordt:
 End als t'gevlimde Volck in't hert der souter baren
 Sijn vruchtbaer saet wt-schiet, end met een vremd vergaren

+De Sonne in Aries (ij
 teecken *Zodiaci*) comende
 half Maert, begint de *Lenten*
 tijd.

+De Spaensche Merry van den westen-wind ontfanght
 Het vuel, wien s'vaders aerd int' loopen steeds aenhangt.
 Terwijl t'besaeyde Land met doncker-groen verschijnen
 Dijn Pachter rijcken loon belooft voor al zijn pijnen,
 Dyns boomgaerds hope ghy erkennet aen den bot,
 End gaet uyt grooten lust met een snoey-mes niet bot
 Een dicht-getackten boom oft taeyen wynstock snoeyen,
 End zijn ranck weeldigh hout met dune latten boeyen.
 Nu schept ghy dyn genoeght een ionghe wilde stam
 Met eene vruchtbaer ent te maken mild end tam
 In echten Houwelick, somwylen oock t'eebreken
 End t'een op t'ander hout verscheydelick te steken,

+*Soepe sine vllis coniugijs*
vente gravida, mirabile dictu.

+Ia maket (wonder!) dat selfs t'overspiligh kind
 Van sijn styf-moeder werdt gesooghet end bemint.
 Nu laet ghy dijnen knecht den calen Tuyn omspaden,
 Sijn wtgemerghelt lijf met vette mest versaden,
 Waer in dijn eygen hand het vruchtbaer saed wtspreydt,
 "Twelck vanden goeden God sijn wasdom voortd verbeydt,
 End eene wijle tijds daer legget als verstorven

+*Et non sua poma.*

+Eert' sijn groeysame cracht wt t'aerdrijck heeft verworven:
 Een voorbeeld, dat ons vleesch in d'aerde moet vergaen
 Om weer ten oordeel Gods in eeren op te staen."
 Nu tot een tyd-verdrijf ghy self dijn Blom-trans wiedziet,
 Toncruyd end boosen queeck den wilden groey verbiedet,

+*Mors hec reparatio vitae*
est.

Op dat door hare weeld t'goet cruyd niet werd geweert,
 End s'aerdrijcks vetste mergh onvruchtbaerlick verteert,
 De schoone *Flora* sick terwijlen gaet aentrecken

+Een groen cleed geborduert met meer verscheyden trecken

Dan *Aurorae* voorhoofd, soo s'wt t'saffraenigh bed

Des grijsen *Tithoni* haer vroegh te proncke set

+End ons een schoonen dagh, voorloopster bleec, bescheydet:

Oft dan de cromm' *Iris* met verwen sich verscheydet

Als sy het dorstich land met harer tranen val

Belovet mildelick te laven over al.

De luyster haeres cleeds gaet verr' dijn const te boven

O Schilder sinnen-rijck, dijn hand hoochlick te loven

Comt hier al veel te cort, geen verwe, geen pinceel

Sal van sijn blijden glants na-treffen t'minste deel.

Ia d'edel Steenen self die d'allerschoonste schijnen,

+De clare Diamant, de vier roode Robijnen,

Den blauwen Hijacinth, den groenen Emaroud,

End blancke Peerl gestelt in't suyverlijcke goud

De Maghet, diese draeght, niet lieffelicker vieret,

Als dit soet-reuckigh cleed haer aerdigh lijf vercieret.

De stof is jeudigh groen van swarten weder-schijn,

Waer menigh cruyd end bloem fraey ingelijvet sijn.

De Turcksche Tulpen hier het vlamigh hoofd ontluyccken,

D'Engelsche Rosen daer op hare scherpe struycken

T'lijf-verwigh bosch opslaen, hier op een groene stam

De Fransche Lely wit, daer de Goud-blomme klam,

+De blauwe Hyacinth, de geel Bresijlsche Rosen,

+Het veel-gespickelt blat waer mede d'Angiers blosen,

De Lisch van over Zee die s'hemels Boogh afmaelt,

De fraey Een-daghsche Blom van wt *Peru* gehaelt,

De Violetten bleeck die dijne paden boorden,

De purpere Narcis, de ingroene Vinkoorden,

De blomme van Damas, de roode Martegom,

End peerse Crocus met soo menich ander blom

Dy met haer schoon verw' end soeten reuck verblijden,

Dijn ooghen feest aendoen, end s'Heeren hand belijden,

Ia d'allerslechte blom van dijnen rijcken Hof

Op hare blaren draeght haers wijsen Scherppers lof:

+*Ingenio varieta suo.*

+Aurora, by den Poëten
 versiert Tithonus Boel, is den
 dageraet. Iris, de regenboge.

+*Deterius Lybicus olet, aut
 nitet herbae lapillis?*

+Merveilles de Peru, vele
 bloemen op een struyck
 verscheyden van verwe, alle
 daghe eenige opgaende ende
 verwelckende

+*Tantius veris honos, &
 odorae gratia Flora.*

+”End leeret, dat de mensch een Bloem des velds gelijcket,
Die in de Frisch' April haers levens haest beswijcket
Wanneer de coude wind eens slechts daer over waeyt,
Als of sy van haer stoel met cracht waer afgemaeyt.

+Dies sal hy wel-bedacht met *Sonne-wendes* poogen

+De Goddelicke Son des Gerechtheyts na-oogen,
In haer gesicht verblijdt, op datse zijns ontferm,
End met haer heyl'ghen strael hem t'coude hert verworm.
Dies sal hy wel-bedacht zijn oorspronck recht bevroeyen,
End met een trotzich hert dit aersche dal verfoeyen,

+Gewis dat hy om hoogh in d'Hemel bloeyen moet,
Als een edel Plantsoen van Godes hand gevoedt.
Ghy ziet oock hoe dat hier de huysselicke Byen”
Al swermende by een, dijn lieve Blomhof vryen,

+End rooven sonder roof, k'en weet niet hoe, noch wat
Wt purpurigh gebloemt, van t'welcke sy wel sat
Gaen in een stroyen hoed haer wassen-legers bouwen,
End zich den winter-cost, den soeten seem ons brouwen.
Ey lieve! wat een vreucht ist? hun den grammen moed
Door s'copers hellen clanck te stillen metter spoed
Soo wanneer al te met twee Coningen ten strijde
Hun heyr-cracht wel-gemoet versamen aen haer zijde,
Om t'uyten het geschil van t'naest blom-drachtigh veld,
Oft om der Holmen dieft oft Horselen geweld

+Met cracht te wederstaen. Ghy spoort aen dees cleyn dieren
“Den Conincklicken plicht, dat hy zijn doen moet stieren
Tot nutte zijnes Volcks, end sonder angel zijn,
Niet gevreest maer bemint door zijner weerden schijn:
End dy verwondert seer in hun het groote wonder
Van Gods al-mogenthey, die sulck cleyn lijf besonder
Soo luyd ruchtich geschal, soo redelijck verstand,
Soo scherpen angel end hoogh hert heeft ingeplant”

+O Dierkens nuttelick, ô Volckskes seven-jarigh,
O Bloem-vrybuyters soet, ô Honingh-rapers sparigh,
Wie soud' uw' reyn hand-werck end constigh wassen-hof
Oyt connen overslaen met zijn volcomen lof?
Des Hemels clare Lamp die met een eeuw'ge stonde
Doet rondsom s'werelds cloot een dagelicksche ronde,

+*Festinat deccurrere velox
Flosculus.*

+*Heliotropium herba Solaris,
anders by ons kanckerkruyt
keert sick na de Some ende
volght haren loop.*

+*Te verniente die, te
discedente.*

+*Accipiet reduces.*

+*Innatus Apes amor vrget
habendi.*

+*Piger ad poenas, ad
praemia velox.*

+*Neq(3) enim plus septima
ducitur aestus.*

†En sach noyt eenich Rijck, Stad, oft Gemeenen Staet,
 Wiens heerschings heerlickheyt by d'uw' te weerden staet.
 Niet het groomachtigh Rijk t'welc met der waep'nen crachte
 By na de heele wereld op *Tybris* oever brachte.
 Niet d'onbemuyrde Stad, die om het wreet geweld
 Van *Attila* t'ontulien zijn grond-vest heeft gestelt
 In't midden van de Zee, end van een vlucht-plaets cleyne
 Tot eene nieuwe wereld vermeert is in't gemeyne.
 Niet den volck-rijcken Staet, die van de Tyranny
 Der *Habsburgsch*' Heerschers zick hier voortijds maeckte vry
 †End van een appel-schoot zijn oorspronck heeft genomen.
 God gave dat den dagh mijns levens waer gecomen
 Dat het vereenichd' Land uw' wel-geregelt Rijck
 In wetten, seden, tucht, end orden waer gelijk,
 †End datmen na de vorm uw's heerschings saegh bedijen
 Haer nieuw-gevesten Stand en vrije Heerschappijen:
 †Ia dat wt cracht des Vreeds t'borst-harnas end helmet
 Ten strijde langh gebruyckt u wierden voorgeset,
 Om uw soet honigh-werck daer inne te vergaren.
 Maer sacht, ô *Musa*, sacht, niet voorder wt en vare
 Want du wijt buyten t'spoor dijns voorstels bist verdwaelt,
 †End al te swaren last op dijn teer schoulers haelt.
 Den *Mantuaenschen* Geest heeft over vele jaren
 Met een soet-vloeijgh lied op zijn Latijnsche snaren
 †Aen *Minci* groenen boord const-rijckelick vermaert
 Haer wel-gevormden Staet, haer wetten, ambacht, aerd,
 Weer-wijsheyt, seden, crijgh end watmen meer can roemen
 In haer taey wassen-rijck, end soete mergh van bloemen:
 †Sy niet soo stout na hem sulck een werck aen te gaen,
 Het waer van nood om dat met eeren te bestaen
 Dat dijn pen, als de zijn, met d'honigh waer besproeyet
 Die wt de korven rijck des Berghs *Hymetti* vloeyet.
 Soo niemand, van de geen die met haer stout pinceel
 De schoonste wercken Gods nabootsen in't geheel,
 †Der liefden Moeders beeld en durfde oyt volmaken,
 Het welck de constigh' hand *Apellis* moeste staken:
 Soustu, arm Sangster, dan wel soo vermetel zijn
 D'onnavolglicken Prins der Dichters in't latijn

†*Si parva licet componere magnis.*

†*O mihi tam longaema neat pars vliima vitae.*

†*Mincius*, riviere van Venetien, vloeyet voor by Mantua, Virgilij vaderland.
 †*Hoc pater ipse Deum faciat.*

†*Hymetrus* bergh in Grieckenland waermen vele byen hielt ende den besten honigh won.
 †*Esse Apibus partem diuine mentis, & haustus aethereot.*

†De beeldenisse van Venus door des schilders Appellis dood onvolmaect derrede niemand volmaken Pin. l. 35. 10.

†*Non omnia possumus omnes.*

Op dijn onlieflick ried hier inne na te singen?
 End *Minci* soeten stroom in dijn brack Land te bringhen?
 Neen, neen, tis best dat ick na een soo langhen keer
 Op den *Brinckhorst* tot dy (ô *Snouckaert*) wederkeer,
 +Om noch een swart gecriël van wackere Lands-knechten
 T'aensien door t'noest geloop d'onneffen paden slechten
 Hier oft daer aen een cant, end s'winters overschot
 Het af-geknabbelt graen, wt haer bedompte cot
 Verluchten in de Son ende voor den rot bewaren,
 Dees spreyn dunkens wt, die weer te hoope garen,
 End elck bevoordren t'best van haer Gemeenen Stand.
 "Ghy luyaert sorgeloos, ghy trage Lanter-fant,
 Die somers niet een mijt tot s'winters nootdruft borghet,
 Noch in uw' stercke Ieught den Ouden man besorghet,
 +Comt herwaerts, comt, wilt u tot dese Mierkens spoen,
 Aenschouwt haer vlijtich werck, end leert aen haren doen
 In d'oogst van dijne jeucht voorsichtich sorge dragen
 Voor s'winters bangen tijd, end s'oudheys swacke daghen."
 End ghy, o weerloos Volck, cleyn dierkens ongeacht,
 Die in een hollen boom oft aerd-cuyl wel-bedacht
 Behoedet uw' Gemeent end in't gelijcke levet,
 My dunckt ghy wat te stout u hier soo na begevet
 By t'machtigh Coninck-rijck van uw' vyanden wreet
 De Byekens fier van aerd, om welck ghy menigh leet
 "Geleden hebt (eylaes!) Ghy leert ons met uw' schande
 Hoe sorgelick het is voor de Gemeene Standen
 +Te hebben tot gebeur een Coninck groot van macht,
 Die hun tot allen tijd behoort te sijn verdacht."
 Gaet eygen-batigh Rot, gaet schadelicke Mieren,
 End leert het schoon hand-werck van and're die vercierien
 T'Arabische geboomt met glatten taeyen lack,
 Tot menigh cost-lick werck, tot slot van brief end pack.
 Aldus ghy dijn blijd' oogh end wacker sinnen scherp
 Op dees Gekorven cleyn, jae selfs niet en verwerpet
 D'onliefelicke Spin, haer webb' end broosen twijn,
 "Dewijl s'ooock t'constigh werck diens wijsen werc-mans sijn
 Die sijn groot eere niet vercleynt door cleyne wercken,
 End ons noch allen dach in dese laet aenmercken"

+*Angustum Formica terens
 itor.*

+*Labora Iuvenis, vt quiascas
 Senex.*

+*Quantum quisq' timet,
 tantum fugit.*

+Meer wondren zijns Al-machts end wijsheys, dan wel in
 S'Wal-visch wanschapen lijf, oft s'Eelphants cloecken sin.
 +Wat is het ons van nood s'Huyshoudinghs plicht te leeren
 Van *Nicomachi* Soon, oft die-men t'sijner eeren
 Om zijn soet-vloedigh werck d'*Atheensche Musa* hiet?
 De cleyne Spin alleen ons dien te recht bediet,
 Want t'Manneken zijn huys steeds met zijn vliegh vanc voeyet,
 End t'neerstigh Wijfken met de Spinne-web sick moeyet,
 Haer vlas-rijck ingewand het rocken haer verstreckt,
 Haer gewicht is de spil die t'garen draeyt end reckt,
 Haer pootken allesints dat effent ende dinnet,
 Haer fine webbe sy van t'midden eerst beginnet,
 End soo den inslach voord van draet tot draet verlenght
 Op een gelijcke wijd, tot dat sy heel volbrenght
 Haer wyt-gespannen doec, ende claer-doorschijnigh laken:
 T'welck sy met goey voorsicht soodanigh weet te maken,
 Op dat den fellen storm van den Noord-Westen wind
 Het jacht-werck niet verstoort, noch haer broos net verslind,
 End dat de sotte vliegh in haer viercantede masen
 Te beter sick verwerr' end haren buyck com' asen,
 Die nauwelick den boord haers teeren Vlouw en roert
 Of is flocks met een spronck verrascht end wechgevoert,
 +Welck s'Horsels sterck gesnor doorboret al te vaerdigh.
 “Gelijck als menigh mael der Rechter onrechtvaerdigh
 Wt een verkeerde gunst de snoode Raef verschoont,
 En met s'rechts strengicheyt het slechte Duyfken hoont.”
 Maer ô Vliegh-vanger snel, ô Webbe-spinster vlijtigh
 Die wt t'lieffelick gebloemt, het byeken tegen-strijdigh,
 “Vw' vergifsch' garen suyght, Ghy leert dat niet soo goet
 +(Selfs niet Gods woord) en is of can van t'boos gemoet
 Ten quade sijn misbruyct, end tot fenijn gedijen:
 Dus hier in allesints end altijds d'Honigh-bijen
 Niet de vergifsch Spin, o Ieughet, weest ghelijck,
 Wt alles t'goede treck, end van het quade wijck.”
 Dit merckt ghy (*Snouckaert*) al t'wijl ghy een cransken breydet
 Dijns Blom-hofs Voorstanderss' vrou *Flora*, oft bereydet
 Een danckbaer offerand van cruyden aengenaem
 De vruchtbaer Moeder *Aerd* vereerende haer kraem:

+*Et parnis sua vertus inest.*

+Aristoteles, sone van
 Nicomachus, ende Xenophon
 vande oeconomie ofte
 huyshoudinghe.

+*Dat veniam coruis, vexat
 censura Colombus.*

+*Naturae sequitur semina
 quisque suae.*

Oft als ghy besigh sijt een Ruyckerken te vlechten
 Van Thym oft Rosmarijn, end tusschen in te hachten
 Veel Blomkens soet van reuck, waer mede ghy dijn Liefd
 Voor een tuynlick geschenck tot haer cieraet belieft:

+”Op dat sy eens bedenck, dat als dees frische Blomen
 Verwelcken stracks als sy van hun stoel sijn genomen,
 Haer schoone jeught verdwijnt end nimmer wederkeert,

+*Nimum ne credo colori.*

+End den draed diese bind haers levens broodheys leert:
 Oft soo sy die, misschien, in een Blom-pot behoedet
 Voor eene wijle tijds end met versch water voedet,
 Dat oock alsoo de mensch (eylaes!) in ongeval
 End tranen een wijl leeft hier in dit jammer-dal.”

+*Omnia sunt hominum tenui
 pendentia filo.*

Het wilde vrolick Lied der snel-gewieckte Scharen
 Is dijne morgen-groet, ja met dijn luyde snaren
 Ghy haer geschildert heyr ten strijde self verweckt,

+End hun den soeten sanck, de sorge dy ontrect
 In dijn Loof-hutten coel, oft daer ghy s'avonds spade
 In't groene somtijds eet dijn tuyn-mael end salade
 (Met de sauss' van dijn hof, niet van t'Hof, wel gegeurt)
 D'on-eeenigh eenicheyt van uw' Disch-singers keurt.
 De lustighe Leeuwerck dy haer getiere-liere

+*Resonant auibus virgulta
 canoris.*

+Hier cierlick tiereliert, end met een fiere swiere
 Al tierende sick stiert te lochtwaert, end versiert
 Een vreuchdigh lied daer sy haer Schepper mede viert.
 Daer met een snelle vlucht de licht-gelijfde Kievet
 Langs t'groen-gehaijrde veld al kijvend' henen drijvet.
 Des Koeckoecks ouden sanck, des Pitters soet geluyt,
 Des Cijskens knoterigh, der Spreeuwen wild gefluyt,
 Der Musschen heesch gesirck, der Duyven lief roeckoecken,
 End s'Reijgers luy geschrey hoort ghy aen allen hoecken.
 D'eerbare Tortelduyf dy met een droef geweent
 Haers gaykens dood beclaeght hier ende daer alleen
 Op eenen dorren tack, end kent geen tweede trouwe,

+*Onomato poeia, ofte
 nabootsinghe van der
 Leewercken sanck.*

+Maer over d'eerste liefd draeght een gestaeghen rouwe,
 “Fy u, die uw' gemael brenghet nauwelick in d'eerd,
 Oft ongetrouwelick een ander stracks aenveerd:
 Wee u, die om de dood uw's partners te versnellen
 Met godde-loos vergift uw' maeltijd dert versellen.”

+*Habeat secum, seruetque
 sepulchro.*

+D'Hollansche Nachtegael oock om dijn wooningh quackt
 Sijn brekekekexs coaxs, end na den regen snackt.
 De Putoor fray-gepleckt, daer rijckelick geaset,
 Dy met sijn scherp trompet een luyden alarm blaset,
 End aen den water-cant in't schaduwachtigh ried
 Met eyselick gheloey het sachte weer bediet.
 De helle Krekels dy met hare drooghe kelen

+In dijn Prielen groen haer heeschen cry cry quelen.

+De Vogel tongeloos, by-wonder van den *Nyl*,
 De lange spille-been, pelgrim van meenigh mijl,
 Des winters balling vroed, dood-vyand van de slangen
 End trouwe clapper-man comt oock met groot verlangen
 Op dijn dach alle jaer van wt een verr gewest
 Innemen het besit van sijnen ouden nest,
 End daer sijn jongskens teer wtbroedet end opvoedet,
 Het welck hem danckbaerlick werdt wederom vergoedet,
 Want sy die niet alleen nu wesend' out end stijf

+Met haers lijfs heete jeught verwarmen t'coude lijf,
 End op haer vleugels snel na *Nili* vloed wech-dragen
 Haer ouders wieckeloos, maer van hun alle daghen
 “(O Kinders dit aenmerckt) van voedsel sijn besorcht,
 Welck hun soo langen tijd te vooren was geborcht.”

Der Lenten seecker bood, de Swalem langs dijn vlieten

+Met meengen snellen keer end weerkeer heen gaet schieten
 Veel rascher dan den pijl eens Turcks, end in sijn vlucht
 Singht een luyd-schallich lied, end singend' is beducht
 Waer hy verseeckert s'lijfs een rond Palays sal stichten,
 End den bouw-meesters cloeck tot een patroon oprichten.
 Ghy siet hoe hy met hoy sijn cleyne becksken laedt,
 Sijn clauwkens met vett' aerd, end swarte vleugels baedt
 In't water, end alsoo een dicken mortel brouwet,
 End van sijn half-rond huys een vasten grond-slach bouwet
 Oncostlick doch const-rijc, beschermt voor storm end wind

+Het welck hy alle jaer tot herberch weder vindt.

Seg lochtich Tuymeler, seg Swermer gins end weder,
 Wie leeret u voorsien het regenachtich weder?
 End met dijn leech geswier ons dat te maken cond?
 Seg, ist niet om dat ghy door sulcken cloecken vond

+*Antiquam in limo Rana
 cecinore querelam.*

+Nilus, water-rijcke Vloed
 in Egyptenland daer vele
 Oyevaers onthouden.

+*Candida venit avis, longis
 inuisa colubris.*

+*Pietas homini tutissima
 virtus.*

+*Argutae lacus circum
 volitavit Hirundo.*

+*Haec amor hace patria.*

De neergedaelde vliech te beter soudet vangen,
 End dijn gretich gebroed sijn noodich voetsel langen?
 Want ghy u anders niet dan in het vliegen voedt,
 End voor scherp-vogels clauw met dijn snelheyt behoedt,
 Waer heen weer *Musa?* he; wilt ghy de Swalm navliegen?
 Dijn trage plume sou dijn willich hert bedriegen,
 End t'is meer dan enough van t'snel-locht-dryvigh Rot,
 Wel aen dan voord vermeld wat vrucht op *s'Brinckhorsts* Slot
 Dijn weerden vriend noch meer de blijde Lente schencket.
 Ick sie, ick sie, dat ghy (ô *Snouckaert*) my toewencket,
 End van dijn brug aftreedt tot wandelingh bereydt.
 Der Enten milden groey dy ginder heel wel greydt,
 Dijns Boomgaerds wit tapijt dijn ooge hier vermaket,
 End met sijn lieven reuck het vrolick herte raket,
 +Daer t'fraey-gehulde Land dy vriendelick toelacht,
 End met een groenen rock om sijn bree lenden pracht.
 Hier in het leege Veld de reyne water-grachten
 Met haren blancken rug der Sonnen glants verachten,
 End *s'Brinckhorsts* leeflick bosch, als in een spiegel claer,
 Constichlick sonder const afmalen, terwijl daer
 Langs haer begraesden boord de schoon glatte Koeyen
 Wt liefde na de lucht der Stieren tuchtigh loeyen,
 Het wolle-drachtigh vee s'aerdrijcks groen hayr af-scheert,
 End t'dertel Lammeken met hulpp-len sick geneert:
 Van welck dijn Pachter dy den vetsten offer brenget,
 Waer onder altemet sijn visch-gerechten menget
 De Vyver (dijn Noord zee) end eenen Carper vet
 Oft hungerigen Snoeck op dijne tafel set,
 Oft wt sijn glasen schoot een leck'ren Brasem sendet,
 Met een gesonden Baers, oft fijnen Palinck wendet
 In dijn visch-korven breet ten grond-waert wtgespreydt,
 Een costeloosen cost, end sonder moeyt bereydt.
 +T'sy ghy bedrieghlick aes des hangel-roeds wtstreckt,
 Oft met een lichten boot het wijde sleep-net trecket
 Door dijn visch-rijcken gracht, endt' blau-geschubde Volck
 Op't doodelicke land haelt uyt den diepsten colck.
 Hoe dick heb ick gesien in dijne clare vlieten
 Tot eens bels luy geclanck t'gevlimde Rot toeschieten

+Omnia nunc vident, nunc sormosissimus annus.

+Vel quae piscis edax auido male devorat ore.

End snacken gierichlick na tuytgestroyde brood
 Met vyandigh gevecht, of t'waer van hongers nood?
 +Maer als der lichten Prins sijn allerheetste stralen
 Door s'Leeuwen ooge schiet tot in de leechste dalen,
 Ons op het naeste comt, end het groen-verwigh cleed
 +Des lands verdwijnen doet, maer t'selve weer becleedt
 Met eenen gelen rock, end sijne groene aren
 Allengskens maect gelijk sijns hoofs vergulde hayren,
 Sijn blinckend' aenghesicht dy smorgens veeltijds vindt
 In dijn blom-rijcken Hof, waer dy de soele wind
 Be-aessemt t'nuchter hoofd end menge peerl bedouwet,
 De bleeck' *Aurora* dy met haer schoon oogh aenschouwet:
 +End als den claren dagh, der Sonnen weerde soon,
 Der boomen groenen tsop dy lustigh stelt den thoon,
 "End Sons constigh pinceel met hare goude schichten
 Dijn hooch-verheven Huys bly-verwigh comt verlichten,
 Soo steltse dy te voor met innerlicke vruecht
 Des eeuwicheyts bly licht end over-schoone jeucht,
 Als des Gerechtheyts Son ten lesten sal verjaghen
 Des levens droeven nacht, end s'werelds valsch behagen."
 +Als s'Hond-sters dulheyt nu der Sonnen heeten brand
 Verwackerende doet opsplijten t'drooge land,
 De water-beken hol met hare dorre kaken
 Tot slick versoden sijn door haer hel-vlammich blaken,
 End al t'gedierte schier van grooter hitten flauwt,
 Dijn groene wandel-plaets van *Monthout* dy beschauwt
 Waer door twaelf vensters dy den coelen wind bewaeyet
 Die langs den silv'ren vloer dijns Vyvers sick verfraeyet,
 Oft in dijn duyster Krocht ghy des Sons brand veracht,
 Oft t'dicht-bladigh geboomt des middachs dy verwacht
 In't groene coele gras, waer dy de sorch ontsluypet,
 End door het sacht gesuys den soeten slaep becruypet
 De sorgelicke Alruyn, end t'sluymachtich Heul-saed,
 +Oft een'gen stercken dranck na s'Genees-meesters raed
 +Met s'herten tegenheyt tot nacht-rust ingedroncken
 En heeft noyt yemand soo gesonden slaep geschoncken
 Als wel de lansche stilt, den sanck der Vog-len soet,
 S'lijfs matigh oeffeningh, end het gerust gemoed.

+*Van* des Somers tijdverdrijf
 op het Land.

+De Sonne in leo, vijfde
 teecken Zodiaci, half Iulius
 comende verweckt groote
 hitte.

+*Non alios primae crescentis
 origine Mundi crediderim
 illuxisse dies.*

+*Canicula*, des cleynen
 honds gesterte opgaende den
 27. Iulij. ontsteekt de hitte
 der Sonnen 6. weecken
 lanck, de Hondsdaghen
 ghenaeamt.

+*Mandragora* ende *Papaver*
 crachtighe slaepcruyden.
 +*Nec somnos abrum pit cura
 salubres.*

Na dijn slaep siet ghy hier een knobbighe' Eyck omvangen
 Met s'Klimcruyds armen taey, daer een broos Els behangen
 "Met s'Windes slangigh lijf, welck dy des vriendschaps beeld
 End liefde, na de doot selfs durende, voorbeeldt:

+Oock dat de stercke moet den swacken onder stutten,
 End s'rijcken milde hand der armen nood beschutten,
 Maer wacht, dat mettertijd des klim-cruyds weelde groot
 Selfs d'Eyck ondanckbaerlick niet verdruck noch en dood."
 D'Hoovaerdige Couwoerd' hier aen een Essch wtstreckt
 Haer dicke swanger lijf, end breede loof oprecket
 Tot in het hoochste sop, end trots haer duncken laet
 Dat sy in weerdicheyt t'geboomt te boven gaet,
 Maer t'is een corte vreucht die s'winters heel verdrooget.

+*Mortales mutua viuunt.*

+Roemert van grootenschijn wt niet tot eyt verhooget,
 Sick self noch niemand kent, doch meer prachts dan machts heeft
 End door een cleyen stoot des weerspoeds haestigh sneeft:
 Niet anders dan een blaes door den wind opgeswollen
 Waer in met groot gerucht veel cleyne boonen rollen,

+*Cito ignominia fit superbi gloria.*

+Soo maer de scherpe spel doorsteect haer stracke huyl
 Werdt terstond weder slap end blaest den adem wt."
 Nu rijsend' over-eynd gaet ghy de Wilge boomen
 Met dijn naem oft naem-spreuck wt tijdverdrijf omsoomen,
 Oft drucket op de schors yet dat ghy eerst versint
 Tot Godes eer, oft lof van een die ghy bemint:

+Anagrammata oft
 Naem-spreucken van Iacob
 Snouckaert, ô ô *ic baeck na
 rust. Ic baan oock ruste.*

+Op dat met d'harde stam het teer geschrift aengroeyde,
 End in dijn jeugdigh hert hun beyder liefde bloeyde,
 Dees, om dy hier een wijl tot vreuchde te gedyen,
 Die, om dy eeuwichlick hier namaels te verblyen."

+*Crescent ille, crescetis Amores.*

+De blonde *Ceres* dy hier onder tusschen eerlick
 Van t'hooge land toeneycht met haer perrucke heerlick,
 End van een Suydsche coelt geterget op een bot
 Dy men'ghe wind-baer geeft, terwijl het blijde Rot
 Der neerstiger Land-lien met hare cromme scheren
 Haer gulden locken hayrs beginnen af te scheren.
 Ghy merckt daer dat d'een halm hoovaerdichlick oprecht
 Syn licht end vruchtloos hoofd, end d'ander nederlecht
 Den swaer gespilden cop, t'welck dy voor oogen stellet,
 Dat *Waernar Neus-wijs* minst met wetenschap versellet

+*Ceres, de Graen-godinne, is hier het coren.*

+”Den meesten hoogmoet draecht, end *Deuchde-rijck de Vroed*

Met wijsheyt hoogh begaeft is ned'righ van gemoed.
 Maer dese ned'righeyt en werdet niet geleeret
 Dan in des Heeren school, self *Plato* veel-ge-eeret
 En heeftse noyt gekent, s'werlds wijsen sy bedriecht,
 Want dragende sick leegh in d'hooge Hemel vliecht.”
 Des Sondaechs somtijds ghy dijn sinnen wat vermeydet,
 End na Noen een goet vriend met dijnen praet geleydet
 Tot int *Voorburgsche* Dorp, end siet hoe hier end daer
 Ten danse sick versaemt der Boerscher Maechden schaer,
 Bruyn van lijf maer gesont, *van* cleeding slecht maer aerdigh,
 Van seden bot maer vry, van leden grof maer vaerdigh,
 Vervalschen niet door const t'naturlick aengesicht,
 Het lood-wit vermillioen, al s'Hofs blancketsel licht
 Is haer gantsch onbekent, t'hayr met een priem te krollen,
 D'ooch-brauwen trecken wt, de borsten op te vollen
 End slechten t'eng voorhoofd haer slechtheyt niet en kent,
 Maer soose God eerst schiep sick dragen ongeschent.

+Ghy siet hoe cluchtich sy een ronden danse breyen,
 Nu voor nu achterwaerts met cleyne sprongsken reyen
 Op een maet sonder maet, end singen beurt na beurt
 Een vrolick Boeren-lied met stemmen ongetreurt.
 De Vryers sick om strijd beleeft end lustich dragen,
 Met luchtich springen elck zijn Vrijsters wil behagen:

+”Want de Liefd' allesints haer groote macht bethoont,
 End met haer schicht niet meer *den* slechten Cloen verschoont
 Dan d'allergrootste Vorst, de Dorpsche Liefd' is lieflick,
 Oprecht end ongeveynst, gestadig end gerieflick
 End niet als in de Stad, waer alleen goet end gelt
 Selfs boven d'eerbaerheyt, deuchd, ende wijsheyt geldt.”
 Tot dijn huys weergekeert om dy wat te vercoelen
 Gaet ghy het sweetig lijf in't lauwe water spoelen,
 End swemmende rondsom dijn lustigh Eyland treckt,
 Met d'aengename schauw van t'hooch geboomt bedeckt:
 Oft aen den groenen boord van dijn *Fonteynken* rustet
 Op't sacht Camillen-bedt, waer ghy dijn oog verlustet
 Met lieffelick Cristal t'welck wt haer kele vloeyt,
 Dijn warme handen wascht, end aengesicht besproeyt:

+*Et studio mores
 convenienter cuns.*

+*Et cantare pares &
 respondere parati.*

+*Omnia vincit Amor.*

Want t'geene de natuer des leegen *Hol-lands* weyger
 Derijcke const dy geeft, end t'clare water steyger
 Tot op den effen rug van dijnen heuvel rond,
 “Doch niet gestadichlick en spouwt wt sijnen mond,
 Ten sy des menschen hand dat eenmael s'daechs vol schencket.
 Ghy opgeblasen Hert, ghy trots Hooft dit bedencket,
 End soo seer niet en roemt uw' groot goet en verstand,
 Want ghy't doch al te schenck vercrijght van Godes hand:

+Maer soo ghy rijckelick met wijsheyt zijt gesegent,
 End soo't in dijnen schoot met goude druppels regent,
 Maeckt dat het hondert-voudt in Godes Kerck aengroey
 End met een milde hand voor dijnen naesten gloey.”
 Terwijl de Son in Zee haer vierich crat begravet,
 Ghy met dijn hand t'drooch cruyd end flauwe blommen lavet,
 Wt een lang-halsich vat veel lauwe tranen schreyt
 End over t'dorstich land een dunnen regen spreyt,
 S'avonts o wat een vreucht! de coele lucht te scheppen
 End wt het bange huys na t'open veld te reppen
 “Sijn haestigen voetstap, om den geschickten loop
 Des Hemels aen te sien end met der Sterren hoop
 Wt s'aerdrijcks ydel sorch verdwaelt om hooch te stijgen

+*Hoc opus, hic labor est.*

+Sijn innerlicken geest, end alsoo te vercrijgen
 Een yverich gemoed, om na dees levens tijd
 Te naerderen zijn ziel in s'Hemels hooge crijt,
 End daer door Gods genaed' een eeuw'ge vreuchd t'oorboren.”
 Maer siet toch t'vremt wey-werck t'welc dy geeft op den Toren
 S'lochts snelle Borgerij, die met een botte vlucht
 Rondsom een teenen korf (als of men in de lucht
 Gelijck in't water cond de stomme Swemmers vangen)
 Steeds sweven, end om t'eerst haer eygen dood erlangen,
 Doch nauw daer in geraeckt stracks met een fel gebijt
 D'een d'ander (soo het schijnt) zijn ongeluck verwijt,
 Tot dat ghy scheyd-man comt, end met een gelijk oordeel
 Dees coren-dieven straft tot dijnes keuckens voordeel.

+*Talis amor teneat.*

”O slecht snel-vedrich Volck, s'lochts Gasten onbedacht,
 Wie quam daer oyt in last ten waer hyer sick in bracht?
 Is hy u niet gelijck die met een blinde trouwe
 In s'echts fuyc haest sick vangt end trouwt een langen rouwe?”

+*Quisq' sue faber est
 Fortuna.*

De wijze Ouwevaer terwijl zijn jongh gebroed
 Met menich queecker vorsch, oft cleyne vischken voedt,
 Selfs hun den nest inruymt, doch t'elcken wederkeeret,
 +End die haer wieckskens teer allenskens bruycken leeret,
 Tot dat haer vlugge vlucht met stille weer afschiet,
 T'welck ghy tot tijd-verdrijf van wt dijn Toren siet:
 End hoe haer gantsch heyr cracht in d'Herfst-tijd sic versamet
 Door d'hooch-gespannen locht, end eenen dach beramet
 Tot haer wt-landsche reys, elck daer zijn ampt bescheydt,
 De voor-tocht dees aenneemt, de hinder-tocht die leydt,
 Dees s'nachts de ronde doet, end die de schil-wacht houwet
 Met een key in zijn clauw, de trage dees voorstouwet,
 Die stieret t'vluchtich heyr soo't over zee end sand
 +Met eenen voor-wind treckt na t'vett' *Egypten-land*.
 +Als s'Hemels Opper-licht zijn glinsterigen wagen
 Laet na het Suyder-spits allengskens neder dragen,
 +End als *Pomona* schoon haer droogen voor-schoot vult
 Met allerley rijp oeft, om den jaerlickschen schuld
 Haer calen Bruydegom end sieckelicken Heere
Autumnus t'leste recht sijns mael-tijds te vereeren,
 Die baervoets in de pers trip-trappende met spoet
 Der druyven vrolick sap tot een born leken doet,
 Dan comt dijn rijcken Hof met allerhande saden
 Van menich cruyd end bloem dijn hope wel versaden,
 End s'Boomgaerds milde hand brengt menich lecker fruyt,
 O wat een soete vreucht, o wat een lieven buyt!
 Dijn selfgesteken ent tot een boom sien gelucken,
 End met een blijden erm sijn eerste dracht te plucken
 God danckende die haer den rijcken groey instort,
 +End het rouw-bastich hout met vruchtbaer sap begordt,
 Dat een teer blomken tot een gouden bol gedijet,
 End dy een wijle maer den uwen langh verblijet.
 De vruchtbaer wijn-stock meed in zijn plicht niet en faelt,
 Maer eene purpur druyf tot arbeyds loon betaelt,
 +Het lieffelick geschenck, weerd' offerand der Goden,
 Tot soete laeffenis den menschen aengeboden,
 Tot s'lichaems onderhoud, end s'herten vrolickheyt:
 Wee hem dan die't misbruyckt in vuyt' onnutticheyt

+*Tentandae via est.*

+*Polus antarcticus ofte
 Suyderspits, tweede asse des
 vverelds ons onsichtbaer
 vvaer de Sonne in den herfst
 nae toe treckt.*

+Des Herfts ofte Na-somers
 handgebeer.

+*Pomona*, Fruyt Godinne,
 vrouwe van *Autumnus*, om
 dat in den Herfst de
 boomvruchten rijp sijn.

+*Carpent tun poma Nepotes.*

+*Bacchus & ad culpam
 causas dedit.*

“Tot sijns gesontheys dood, tot kancker sijner goeden,
End siels verdoemenis, des dronckenschaps drie roeden.”

+De Byen ghy dan oock haer soeten roof ontroof,
Doch eerst met bangen roock haer fellen toorn verdooft,
Om alsoo met gemack haer wassen-rijck t'ontluycken,
End met soet-geurigh seem te vollen dijne kruycken:

+*Sic vos non vobis*

+”Want anders niemand can de lieffelicke lucht
Der Lantsche Rosen, noch der Byen soete vrucht
Genieten, die ontsiet de stekelige doornen,
Oft den vergifschē strael haers angels te vertoornen.”
Doch eenigh deel haers wercks ghy hun behouden laet,
Op dat in s'winters coud' haer langh-gevangen Staet
Gevoedt werd' end t'geslacht niet gantschelick en sneve,
“Ist oock niet recht dat elck van sijnen arbeyd leve?”

+*Armat spina Rosas, mella
tegunt Apes.*

Terwijl de Son haer oogh noch verder van ons treckt,
Het vrent gevogelt dy een nieuwe vreucht verweckt,
Hier doet ghy in de locht dijn wijde vlow' opsperrē
Om eene blinde Snep in't garen te verwerren,
De vette Lijster daer in't peerds-hayr werdt verstrickt
Met datse gieriglick het lockigh aes inslickt,
Daer eene dicke vlucht van Vincken nederdalet

+In't wtgestreckt getouw end het gelach betalet,
“Ia leeret met haer dood hoe haest hy sick berouwt,
Die op't aenlocksel soet sorghlooselick betrouwt:
End dat m'op t'ontrouw volck sick niet en mach verlaten
Welck meer de vrende dan de sijne soeckt te baten,
End sijnen vriend na-deel, sijn vyand voor-deel doet,”

+*Nocet empta dolore
Voluptat.*

+Wanneer de Wind-heer strenghe voor eenen Rosen-hoet
Sijn styf-geborstelt hooft met hysel fraey optoeyet,
End sijnen calen rock met meel-wit stof bestroyet,
Als t'waterigh Cristal aen d'hooge daken hanght,
End de coud binnen s'huys mensch ende beesten vanght,
Terwijl dijns Pachters schuyt voor vier dors-vleugels suchtet

+*Landsche cortwijle in den
Winter.*

+End steeds elck slagh op slagh, end beurt na beurt luydruchtet
Op maet end voet by voet het edel graen wtdorscht,

+T'welck ons de Heere schenckt voor honger ende dorst,
Soo blijft ghy goedes moeds, end houdt dy binnen s'huysē
Den coutsten tijd des daghs als in een stille cluyse,

+*Naboetsinghe van het
maetdorschen, end drieslach
der Dorscheren.*

+*Vbi plus tepeant hyemes?*

Met een nacht-tabbaert warm end getrouw winter-cleed
 Tot s'weders tegenweyr omgordet end becleedt.
 Dijn Studeer-camer dy dan meesten-deels behoedet,
 Waer ghy met Godes woord dijn yurigh herte voedet,
 Oft nemet in de hand een ander stichtlick boeck
 In't Latijn oft François, welck met sijn reden cloeck

+”Der Deuchden pat aenwyst, end dat den mensche t'leven
 Maer tot het recht gebruyck geleent is, niet gegeven.
 Dat het vergancklick Goet, des werelds groot Af-god,
 Oft s'Heerschings broose macht, of s'Eeren ydel lot,
 Oft s'Wellusts schaedlic draef het hoogste Goet niet treffen,
 Maer de kennis sijns selfs end Gods recht te beseffen.”
 Somwylen dijne pen des Winters onlust staeckt,
 End dijn bedroefden geest met eenigh werck vermaeckt,
 T'sy g'in Latijnsche tael t'lof dijns Land-levens dichtet,
 End dijnen *Binckhorst* weer by na van nieuws aen stichtet:
 Oft met dijn maet-gesanck des lochts end tongen Kind,
Echo (d'oude Klappey die nimmer eerst begint
 Maer steeds houdt t'leste woord) tot weder-galm opwecket,
 End een'gen goeden troost oft hope van haer trecket,

+Dat dijner oogen lust, end wensch van dijne hert
 Dy tot een ee-gemael ten lesten noch gewert
 End ghy haer trouwen vriend sy uwe trou vriendinne,
 Vriendinne, weerd genaemt de keure der Godinnen,
 De tweede *Pallas* wijs, de vierde *Charis* schoon,
 De thiende *Musa* cloeck tot harer deuchden loon,
 Wiens vrije eerbaerheit onder de Maechden luystert,
 +Gelijck de volle Maen der Sterren licht verduystert.

+*Vulcani* glinstrigh oogh steeds dijnen heerd verheught,
 +End *Bacchi* edel gift dijn aengesicht verieught.
 Somtijds een vriend oft twee oock t'straffe weer versoetet,
 End sijn genooden lust aen dijne tafel boetet,
 Sijn voor-hoofd daer ontfronst, sijn herte daer wtspant,
 Men drinckt, men cout, men lacht, men hoort daer niemands schand,
 T'sy dijnen Swager dy een weerden Gast-weerd brenget,
 Als des Raed-camers sorgh bywijlen dat gehenget,

+Om sijn vermoeyden sin van s'Pleyt-huys bangh gerucht
 T'herscheppen op een nieuws in s'*Brinckhorsts* open lucht:

+*Mancipio nulli datur,
 omnibus vsu.*

+*Quid non speremus
 Amantes?*

+*In quantum sitis & fames &
 frigora poscunt.*

+Vulcanus, is hier het vier.

+Bacchi gift, den wijn.

+*Alternis tacilis labor.*

Oft t'sy ghy een gast-mael dijn vrienden doet bereyden,
 Die op dijn eensaem Huys sick comen wat vermeyden,
 +End door het drooge weer end claren Sonnen-schijn
 Wt t'*Haeghsche* vuyle slijck tot dy gelocket sijn.
 Doch ghy en laet voor hun te Stedewaert niet loopen
 Om eenich lekker beet oft rijck bancket te coopen
 Met Muscus toebereydt, maer set wt dijne ren
 Een wel-gemest Capoen, een jonghe vette Hen,
 Van t'vercken, van des os, het lustigh jacht-werck gevet
 Dijns arbeyds soeten loon, de lekker Snep die levet
 Van t'vet gewormte, met d'wtlandsche Lijster doof,
 Een Carper, Snoeck, end Baers zijn dijnes Vyvers roof
 End eerlick disch-gerecht met eene Gans oft Ende,
 Het duyf-huys Duyven schenckt, de tuyn oock tot dien eynde
 Brengt velerhande groent end vruchten van der eerd,
 +De Boomgaard menich fruyt goet van smaeck, groot van weerd,
 Ia meer dan thienmael thien verscheyden edel peren
 Om t'ongecocht bancket dijn vrienden te bescheren
 Na Godes segeningh, door wien oock sonder moeyt
 Van lieffelicken dranck dijn keller overvloeyt,
 +Dien ghy oock mildelick dijn gasten doet inschincken
 End op geen ander dan haers selfs gesontheyt drinken.
 +Het doodlick Operment, het peers' Aconitum,
 De coude Cicuta, end de vergifsche Gom
 Van wt de doode Zee tot s'menschen dood gevisschet,
 Noch het geronnen bloed ter verscher daed gewisschet
 Van s'volens teere stern (by de Stijf-moeder hert
 Dickmaels tot dranck gemengt om in het eerbaer her
 Van haer Schoon-sonen jonck der liefden vier t'ontsteken)
 Noch al het swart fenijn end de medeesche streken
 +Der Vergift-cokers valsch (de Hofsche saussen) noyt
 En hebben dijnen dranck besmet, noch spijs bestroyt:
 Maer met een vrolick hert, end sonder erch te wanen
 Genieten sy met dy *Bacchi* sorgloose tranen
 End *Cereris* schoon gift in aller maticheyt,
 Die ghy met en blijd' oogh end soeten praet geleydt,
 Soo dat dijn vriendlick mael den vrienden beter smaket
 Dan t'costelick bancket van *Suer-mond* toegemaket,

+*Conuina tibi promissus
 habebit Evandrum, veniet
 Tyrinthus.*

+*Dapibus mensas onerabat
 in emptis.*

+*Et quantum natura petat.*

+*Arsenicum Aconitum
 Cicuta, Naphta, Hippomanes,
 schadelicke fenijnen.*

+*Nulla Aconita bibuntur
 fictilibus.*

Dijn ongecochte spijs hun aengenamer is,
 Dan de Gerechten dier van sijnen droeven disch.
 Den lyvighen Bergh-haen, de vette Hasel-hoenen,
 Den edelen Faisaen, de smaecklicke Calcoenen,
 De versteurlicke Steur, de Tarbot breet end dick,
 De lecker Makereel, de veel-geachte Prick,

+End lieflick' Oesters hem van verre toe-gesonden
 Met sijn suer sauss' bereydt soo wel niet kunnen monden.

“Tis beter een salaed versch wt den Hof gepluckt,
 Een appel ofte peer rechts van den boom gerucht,
 End gesont Kervel-moes te *Blijden-burgh* gegeten,
 Dan aen t'hoovaerdigh Mael van *Grimberghen* geseten.”
 Soo't dy dan eens gelust op dijnen Toren hoogh
 Te rijsen dijnen voet, om met een yvrigh oogh

+Het vlacke land t'aensien, end tot de naeste vleck
 Van dijns herts hoogen Borght de sinnen wt te strecken,
 “Soo schouwet ghy van verr' al't s'Hofs end Stads gewoel,
 Hoe dat aldaer meest-elck in den onreynen poel
 Des eer-suchts, giericheyts, end bedroghs omme swevet,
 Hoe dat hier d'een opclimt, end d'ander ginder snevet
 Van s'eeren hooghsten trap, d'een lacht end d'ander schreyt.
 Dat t'snoo geld coop-man is van t'Recht end Eerbaerheyt.
 Dat dees, om t'eerdsche goet het hooghste Goet versweret

+Die, met een woecker wreet der armen bloed wt-teret.
 Dat dievery practijck, dronckenschap vrolick soet,
 Banckeroert gefailigeert, woecker financy doet.
 Dat de werld een wolfs hert end lams gelaet omdraget,
 De huyck hanght na de wind, end in't quaet sick behaget.”

+Cort, dat de wereld recht een werreld hieten magh,
Heracliti geweent end *Democriti* lach.

Wel hem, die sick tot rust wt hare werringh gevet,
 In wien de werld niet is, of hy schoon in haer levet.
 Daer werd ghy weder-wijs te voren oock gewaer
 Des Lochts on-weder fel end den slach-regen swaer,

+(Die noyt geen leet end deed, dien diese cond voor-mercken)

Het schoone Weder oock aen de gewisse wercken
 Des wijd-gespannen lochts ghy neerstigh gade slaet,
 Van waer de Son oprijst, end waer sy slapen gaet,

+*Quis enim tam nudus vt illum Bis ferat?*

+*Celsâ tu Mentis ab arce
 Despicias errantes,
 humanaque gaudia rides.*

+*Fallit enim vitium specie virtutis.*

+Heraclitus Democrit. twee Philosophen die beweende, dese belachede gestadigh de ydelheyt ende ongevallen des werelds.

+*Nunquam prudentibus imber obsuit.*

End door de teekens twaelf des Hemels omme-trecket

+Dat t'ongestadich hoofd des couden Maens verstrecket
Voorseggingh t'elcke maend, de bleecke regen baert,
De roode stormigh waeyt, de witte de locht claert.
Wt wat hoeck *AEolus* den toom der sneller winden

+Door s'aerdrijcks leege dal sal lossen oft inbinden.

+Ghy siet in't *Haegsche* woud door s'Noorden-winds geweld
Het oude vogel-huys s'Eyck trotsigh sop gevelt,
End s'leegen Elsts geduld sijn wreedden grim ontwijcken:
“Alsoo kan t'lijdsaem hert s'nijds fellen toorn wtstrijcken.”

End als de coude t'land een witten rock aentreckt,
Oft met een glatte brug de wateren bedeckt,
Oft als s'werlds heete Post verweckt veel vochte dompen
Die met een swarte wolck den grooten Al verstompen,

+Soo brengtse dy in sin, dat (t'blijckt aen menigh lijck)

+”*Ons leven sy een snee, ys, nevel snO* gelijk,
Die wel een wijlken tijds yet wat te wesen schijnen
Maer door den heeten strael der Sonnen haest verdwijnen.”
Ghy siet waer onlangs t'schip met volle seyl doorvoer,
Nu t'roeckeloose Volck, als op een eerden vloer,
Met stale schoenen langs het clare marmer vliegghen,
End met haer snellen vaert der menschen ooggh beliegen.
Ghy siet d'ys-sleden swaer met eenen lossen toom

+Door-ploegen d'effen rugggh van den geboeyden stroom.

Ghy siet t'nieu-boren kind sijn moeder weder baren,
End daer het van hercomt oock weder henen varen.
“Ghy merckt dat, gelijk t'Ys claer-schijnich is end schoon,
De Wereld meed alsoo heeft eenen frayen thoon,
De mensche van t'broos ys in't water diep verdrincket,
End van de boose wereld in d'eeuw'gen dood versincket,
T'broos ys, end boose wereld beyd' eyndelick vergaen,
Maer van t'gesmolten ys blijft noch het water staen,

+De wereld met al t'geen in haer soo schoone schijnet
Tot eenen lichten wind, end yd'len *Niet* verdwijnet.”

Des Winters harden vorst dijn ooggh oock somtijds noodt
In dijn hooch Eycken-bosch oft Elsen-acker bloot,
Om dijn hout-hackers sterck alleen met dijn by-wesen
Te vorderen hun werc, den schept vreucht in't vrent wesen

+*Quid Menstruae Luna moveret.*

+AEolus, eertijds een wederwijs Schipper, de God der winden gemaect.

+*Summa petit levor, perflant altissima venti.*

+*Pulvis & vmbra sumus.*

+Versus Retrogradus ofte Creft vers van voren ende achteren eenerley.

+*Ortus cuncta suos repetunt matremq̄ requirunt.*

+*Et redit ad nihilum, quod fuit ante nihil.*

Van desen die hout boscht, oft dien die met een bijl
 End swaer gesteen een Esch doet stuyckelen, terwijl
 Een derde met sijn vijl des hout-saeghs tanden scherpet,
 Oft met een groot gecraeck een Eyck ter neder werpet,
 Waer van met voor-raet ghy dijn solder wel besorcht,
 End t'overschot van dien op goey betalinck borgt.
 Ick swijge de genoecht die ghy scheidt in het jagen,
 Doet hier den radden Haes, daer t'bloo Conijn belagen,
 De vette Ringelduyf nu haer dood werdt gebrockt,
 Dan met een valsch geluyt de Quackel bot gelockt.
 Cort, daer is geen saeysoen geen maend geen dag geen stonde
 Ia oogenblick, die niet sijn eerlick werck en vonde,

+De lest-geleden vreucht een meerder mede-brenght
 End alle jaer van nieuws God dy sijn segen schenckt.
 Ick bid u, wie en soud' in sulcken lust geseten
 Des werelds groote pracht niet lichtelick vergeten?
 Ick bid u, wie en soud' soo soeten tijd-verdrijf
 Niet meer beminnen dan al t'woeligh Stads bedrijf?
 Niet bet te vreden sijn het rijpe fruyt te tassen
 Dan woekeraers het geld in haer schat-rijcke kassen?
 Niet liever t'vruchtbaer hout op rijen sien gestelt,
 Dan eens gewapend' Heyrs slach-orden in het veld?

+Labor actus in orbem,

+Als in de gulden Eeuw' de geluck-salich mensche
 Wien s'Aerdrijcks milden schoot van selfs bracht sijnen wensche,
 Al-eer sijn siele dus met sonden was besmet
 End s'Wolfs hong'rigen tand tot sijne straf gewet.
 Al-eer t'moordadich stael end berg-werck meest in weerden
 Oyt voord-gehalet was wt t'ingewand der eerden,
 Het veld met menschen bloet rood-verwich had beuleckt,
 End met eens boosheyts vloed d'Aertbodem overdeekt.
 Al-eer de vreesse Gods, gerechticheyt, end vrede,
 Die op het heyligh land behielt haer leste stede,
 Door *Chams* godloos gebroet, end *Nimrods* snood' eersucht
 Was wt het aerdsche dal ten Hemel-waert gevluucht.

+Nullo poscente ferebat.

+Maer sint heeft d'arge Werld haer langhs so meer verkeeret
 Tot allerhande quaet, end de swackheyte verheeret
 Is t'vreesselick geweld geworden onderdaen.
 Sint is de wreed' Oorlogh wt d'afgrond opgestaen,

*+Sic omnia fatis In peius
 ruere,*

De Steden zijn gebouwt om d'overlast te schutten,
 End met gemeene hand elck-andren t'onderstutten.
 Sint ginck met seyssen, ploegh-kouters ende spaen
 +Tot schilden, beckeneels, end scherpe sweerden slaen.
 Sint is de Landsche rust end Ackerbouw vervallen
 In meen'ge droef ellend end deerlick' ongevallen,
 End t'weerloos Landvolck is tot eenen roof gestelt
 Den dertelen Soldaet: soo dat het vruchtbaer veld
 Met distels end oncruyd vervult is end vervuylet,
 +Ia waer het nutte schaep eer veyligh weyde, schuylet
 Den schadelicken wolf, end de Lust-hoven zijn
 Tot eene wentel-plaets geworden t'wilde swijn.
 Dit Helsch Gedrocht elck land op sijnen tijd bestrydet
 +Met sijn wraeck-gierigh stael, en sick niet en vermydet
 De lieve broeders selfs te hisschen tegen een,
 End altijds is verselt met droefheyt end geweent.
 O vruchtbaer *Neder-land*, ô peerl van alle Landen,
 Ghy siet oock uwen Tuyn eensdeels gemaect tot schanden
 Door s'Crijghs vernieligh vier, uw' neeringh end welvaert
 Waer mede ghy te voor soo rijck end weeldigh waert,
 Is door de wijde werld verstroeyet end verdreven.
 +Och! waer is t'cloeck verstand end wijsen raed gebleven
 Van ons Voor-ouders vroom? waer is d'oprechtigheyt
 D'eenvuld, d'eendracht, de trouw, de voorsicht, end t'beleyt
 Van uw' Landsaten end Regeerders heen gevaren?
 Het is (eylaes!) het is nu by de veertigh jaren
 Dat ghy uw' velden siet met vrent Crijghsvolck bedeckt,
 Dat ghy den Italiaen end bouden Spaingaert streckt
 Tot Schou-spel, end tot School d'Engelsch end Fransche Ieuget
 (Waer s'op uw' cost den krijgh te leeren sick verheuet)
 Tot Bollewerck den Duydsch end uw' Nabuyrigh Volck,
 Van wiens sorgloosen cop ghy men'ge swarte wolck
 End hinderlicken storm met dijn rug hebt gekeeret,
 Maer u (och leyder!) soo des oorloghs last vermeeret.
 +Ghy sijt weer in gevaer t'plat land te sien verwoest
 Nu vier-end-veertigh mael door de Muyt-makers woest,
 Die nauwlick haer roof-goet te land' wt en vervoeren,
 Of weer een arger Rot op t'overblijfsel loeren.

+*Recoquant patriis
 fornacibus enses.*

+*Squalent abductis arua
 colonis.*

+*Dii meliora piis.*

+*Heu pietas! heu prisca
 fides!*

+*Dii talem terris auertite
 pestem.*

+Gaet heen bevlyticht nu met pijn den acker-bouw,
 Op dat de vreemdelingh tot uwen spijt end rouw
 Weer uw' suer sweet verniel. Gaet heen vry uwer koeyen
 End jonger peerden tucht met grooten cost aenvoeyen,
 Op dat, uws ondancks, die haest tot een meester krijgh
 Den wreeden oorloghs-man, end selver u becrijgh.
 Gaet entet weer plantsoen, ende doet op reken stellen
 Het ionck hout, s'Boogaerds hoop, om door der Crijgsgesellen
 Moetwille t'eener stond ter neder sijn gevelt
 Vw' veel-iarigh gewas, end in het werck ghestelt
 Tot brand-sticht uwes lands oft bouwen van een leger,
 Op datmen u alsoo met meer gemacks beleger.
 Gaet heen, siet hier end daer de velden wit besaeyt
 Met menschelick gebeent, end vruchten daer van maeyt,
 Siet, ofmen meer behoeft uw' dorre land-gewesten
 +Met vette menschen vleesch (t'is goeden coop) te mesten.
 Etlaes! wat groot verdriet end wat al ongevals
 Brenght dees Inlandschen Crijgh u daeglicks op den hals:
 Doch Gods toorn is op u rechtveerdighlick ontsteken,
 Ia noch veel harder roen (soo t'schijnet) daer gebreken
 Om u te maken wijs, ende doen af-laten t'quaet,
 O dulle *Neder-land*, u doch eens recht beraedt,
 Doet eenmael uw' profijt met Gods drie swaerste plaghen
 Van pest, krijgh, dieren-tijd, daer ghy meed werdt geslaghen.
 Vw' bloed is uwen dranck, uw' vleesch is uwe spijs,
 +Vw' schade ghy bemint, uw' baet ghy haet onwijs.
 Ghy meent, als ghy u doodt, dat ghy dan wint uw' leven
 End werdt so door den vloed eens wtcomsts voord gedreven
 Die met uw' meeningh strijdt, de krijgh is uwen vreed,
 De vrede uwen krijgh, uw' vreuchd' bedroeft u meed,
 End uw' dood-crancke lijf en heeft gants geen gevoelen
 Niet meer dan een melaets, hoe God u meer laet voelen
 Sijns gramschaps strenge hand, hoe ghy u meer verherdt.
 End, d'Eselin gelijck, met slagen trager werdt.
 Och, waeckt op wt den slaep, end eens te recht bedencket
 Dat ghy soo vreemdelick uw' eygen lichaem krencket,
 Maeckt dat een vasten Peys al t'vreemd oorloghs-ghespuys
 Weer over het geberght vertrecken doe nae huys,

+*Impius haec tam culta
 novalia miles habebit.*

+*En quo discordiae cives
 perduxit miseros.*

+*Bella geri placuit nullos
 habitura triumphos.*

†Maect dat men weer t'scherp stael tot sickels crom versmede,
 Dat d'Ackerman her-baen sijn wilde land met vrede,
 Maeckt door een vrijen Peys elck meester in sijn land,
 Verplicht elck-andren weer met s'eendrachts trouwen band,
 Maer k'sie dat beter is dit Treur-dicht af te laten,
 †K'sie datmen tijd verliest voor s'Dooven deur te praten,
 K'sie dat ick wel sal doen t'hernemen daer ick't liet,
 End brengen voords ten eynd dit mijn lang-durigh Lied,
 De tranen souden wel t'papier soo vochtich maken
 Dat ick t'werck onvolmaect hier soude moeten staken.
 Dus, *Musa*, wijders my s'Land-levens vreucht verhael
 End haers vernoegentheys een voorbeeld hier afmael,
 Du salt noch (villicht) eens de const end gonst vercrijgen
 †Op dijn engh ried d'oonspronck der Nederlansche Crijgen
 Te singen in het langh, end vinden milde stof
 †Tot eer dijns Vaderlands, end s'Allerhoochsten lof
 †Den Af-god, diemen eer tot *Delphis* offer brachte,
 Gevraecht, wien van al t'land hy de geluckichst' achte
 Een oud Man heeft vermeldt, die eene cleyne Hoef
 Doch vruchtbaer, teelde tot zijns huysgesinds behoef,
 †Die hy noyt wt en ginck oft sochte te vermeerden.
 Soo heeft de *Roomsche* Held nu moed van triumpheerden,
 Met een gecroonden ploech een hoecxken lands gebouwt,
 †End wt zijn stroye hut versmaedt t'*Samnijsche* goud.
 Soo heeft de vrome Heer *Scipio* sick beraden
 Wt walge van s'Raed-huys geveysde bonnettaden,
 †Het eer-suchtigh gekijf, end pijnelick gedrangh
 Van het ondancbaer volck, wt zijnes rusts verlangh
 †In t'eenzaam *Linternum* zijn grijsen cop verbannen,
 Met zijne strijdbaer hand selfs d'ossen ingespannen,
 End t'coren-drachtigh land met een gelijcken vlijt
 Als eer den strengen crijgh geoeffent langen tijd.
 †Soo heeft de Keyser wijs wt zijnen vryen wille
 Verlaten t'*Roomsche* Rijck end zijnen acker stille
 Besayet, end beplant zijn olijf-gaerden schoon,
 End zijn moes-hof gewilt voor s'Keysers rijke croon.
 So zijt ghy (*Snouckaert*) oock door s'wijsheys geest gedreven
 Op s'*Binckhorst* stille ree wt s'*Haegsch* rumoerigh sweven,

†*En erit unquam ille dies?*

†*Ah potius pereant lachryme,
 pereantque querelae.*

†*Majus opus moveo.*

†*Ipsa domus Iuvenem quem
 videt ipsa senem.*

†Van den ouden Land-man
Aglajus Psophidius. Val.
 Max. l. 7. cap. 46.

†*Laudato ingentiae rura,
 Exiguum colito.*

†Idem, van Marcus Curius l.
 4. c. 3.

†*Ingrata patria, ne ossa
 quidem mea habes.*

†*Linternum* een stad in
 Campanien, waer hy ooc
 begraven is. Idem l. 5. c. 3.

†*Bene qui latuit, bene vincit.*

+End met vernoegingh groot bewoont dijn eygen goet,
 Ia daer met God end mensch bevredet dijn gemoed:
 Want, als t'benauwde cot het eel gediert verlemmet
 End t'moedich herte breeckt, werdt d'hoogen geest beklemmet
 In Stads gevangen-huys: oft gelijck t'open veld
 Het edel-aerdich peerd selfs in zijn vlucht versnelt,
 Soo kan het yverich hert met innige gedachten
 Veel beter eenich goet ter salicheyt becrachten
 In des lands vrije ruymt, waer't schier aen elcken kant
 Siet, rieckt, smaect ende tast Gods wonderbare hand.
 Hoe? heeft de goede God niet self ons eersten Vader
 +Om hem met t'hoochste Goet te croonen, als weldader
 In eenen lust-hof schoon, end lieflick land geset?
 Dat hy daer steeds op hem end op sijn goetheyt let?
 Maer (o wee!) d'arme mensch na den val met sond's boeyen
 Beswaert, kan niet te recht het Godlick licht bevroeyen,
 Noch tot sijn hoogen thron verheffen traegh vernuft,
 Door zijnen hellen glants verblindet end versuft:
 End s'Aerdes eersten glants allenskens is verbastaerd
 Met swerelds ouderdom, haer vrucht heel na den bast aerdt,
 End op haer straf voorhoofd de sond' end schande draeght
 Van haer inwoonders boos, ja langs soo meer vertraeght
 In hare vruchtbaerheyt door het langh-durich baren:
 Als eene moeder die gekindert heeft veel jaren
 End menich huysgesind, de vrucht haers lichaems, telt
 Ten lesten out end cout haer barens eynde stelt.
 Doch sy geeft even wel noch stoffe overvloedich
 Den wel-bedachten mensch, end maect d'oog end mond spoedich
 Dat hy met grooter lust haer heerlicheyt aenschouw'
 End roem' den schepper wijs van een soo rijck gebouw,
 +Soo hy de vonckskens clae des Godheys in zijn wercken
 Seer lustich hem op't land toespelende wil merken,
 Waer yder drachtbaer hout, schoon blom, end heylsaem cruyd:
 Hem s'Heeren mogentheyt, wijsheyt, end cracht beduydt:
 Waer yder stuck wercks kan een stomme meester wesen,
 Om hem met vrucht end vreucht Gods kennis voor te lesen:
 End t'minste schepsel zijn een vasten wendel-trap
 Die op Gods hooge woonst geleyd' zijn blinden stap.

+Non est beatus esse qui se nesciat.

+Habitant Dii quoque Sylvas.

+Iuppiter est quodcunque vides, quocunque moveris.

Hoe'n soudt ghy dan met recht dijn *Binckhorst* niet beminnen
 End meer dan eenigh goet (*ô Snouckaert*) wel besinnen?
 De Ridderlick' Hof-stad, het Graeffelicke Slot,

+T'welck eertijds is geweest der grooter Heeren lot,
 End statighlick bewoont voor de vier hondert iaren,
 Maer t'welck de vrecke tijd (eylaes!) niet wilde sparen
 In zijnen ouden glants end heerelicken stand,
 End wier door t'nydigh vier ten gronde afgebrandt,
 Wt wiens asch dijn hoog huys zijn hooft heeft op gesteken,
 Doch met zijn matig lijf s'nijsd scherpen tand ontweken,
 Behoudend' even wel zijn over-oude recht,
 End Leen-hof, welck t'groot Slot voormaels te hebben plecht:
 Dies wt soo menigh oord, end dorpen viermael seven
 Dijn trow Leen-mannen, elck voor een mael in hun leven,
 Van dy tot achter-leen verheffen haere groen,
 Dy hulde plegen end ghe-eede manschap doen.

+Maer *ô Hollands Tempo*, *ô Daphne* van den *Haghe*,
 O schaduwachtigh Hout, *ô lieffelicke Hagen*,
 +My dunckt dy wat ontbreeckt, hoe comt dat ghy altijd
 Niet even levendigh, noch even lust-baer sijt?

+Ist om dat, s'werelds siel, der Sonnen helle stralen
 Niet stedes even warm op dijn groen lichaem dalen?
 Of ist om dat dijn Heer in sijnes Lust-hofs vreucht
 Sijn *Eva* noch ontbeert end niet gants is verheught?
 Voorwaer den armen mensch is sonder een Vriendinne
 End trouw meed-hulpster maer een half mensch, yel van sinne,
 Dus ist niet goed dat hy altijdts een-selligh leeft:
 Doch God, die dy in all's soo seer gesegent heeft
 (*Snouckaert*) sal mede dy dijn Euendeel toevoegen
 End met volcomen vreucht dijns herten wensch vernoeegen,
 Bevestigen dijn huys, end soo't dy saligh is,
 Met olijf-spruyten schoon becroonen dijnen disch.

+Maer ghy, *ô Eva* com, com, doe dijn blijd' intrede
 In dit cleyn *Paradijs* end lustelicke stede,
 Waer dijnen *Adam* dy soo langen tijd verwacht,
 Sie, hoe hier alle dinck dy minnelick aenlacht,
 Sie, hoe wt liefde hier t'groen Eerds-veyl een leeg' Elsen,
 Daer t'soete Geyten-blat een hooge Eyck omhelsen,
 De paden hier van selfs den dunnen Mosch wtslaen

+*Laudaturque domus longos
 qui prospicit agros.*

+*Tempe, een schoon Lust-dal
 in Thessalien
 +Nihil est ab omni parte
 beatum.*

+*Daphne, een ghenoeghlicke
 plaetse by Antiochien.*

+*Huc ades ô formose Puer.*

+Op dat ghy, schoon Kind, soudt te sachter daer op gaen,
 De Wandel-plaetsen coel dijn fraey aenschijn verbeyden,
 End voor Sons heeten strael een groenen Hemel breyden,
 De soete *Pomona* spaert met een blijde hand
 Voor dijnen willekom een liefflick' offerand,
 De reyne Maeghden-palm end suyverlicke Blomen
 Met haren lieven reuck dy te gemoete comen.
 De cierlicke *Flora* dy t'haren Hove noodt,
 End s'*Binckhorsts Nymphen* blanck met eenen vollen schoot
 De Violetten bleeck end Hyacinthen schoone
 Toebrenghen, om daer meed dijn Bruyd-bed te becroonen,
 +Cort, al wat leeft end groeyt is in dijn name bly,
 Dus treed aen, weerde Maeght, end niet soo weyger sy,
 Belief d'oprechte liefd, wilt op haer lijden achten,
 Laet haer getrouwen dienst uw' harde hert versachten,
 +Dijn vriendelick gesicht geen strafheyte en betaemt:
 Den harden marmer-steen allengskens werdt doorstraemt,
 End mettertijd vermorwt door s'oosdrups val gestadigh:
 Dijn hert en is geen steen, maer gedwee end genadigh,
 +Com voord dan, end dy selfs niet langer tegen-strijd.
 Op dat ghy (*Snouckaert*) meught volcomelick verblijd
 End wel-geluckigh sijn, wiens Rijck de valsche tongen
 Der nijdigarden noyt met haer vergift besprongen.
 Wien d'ongeruste sorgh het herte niet door-knaeght,
 Maer t'geen de milde God verleenet wel behaeght.
 Die door onrecht niet tracht veel gelds by een te schrapen,
 Om dat dijn leven lanck te broeden, oft te rapen
 Des vleesch genoeghten snoo. Die t'groot goet niet benydt
 Den Ryckaerd, noch d'ellend den Armen man verwyte.
 Die s'Geluck saligheys gewisse baen bewandelt,
 Sijt alle man goet vriend, weynigh gemeensaem handelt.
 +Die nimmer min alleen noch meer onledigh sijt,
 Dan als ghy eenelick doorbrenght uw' leghen tijd.
 Die in dijn ruymen Hof geen on-cruyd laet aengroeyen,
 Maer gaet sorgvuldiglick t'goet bouwen, t'quaet uytroeyen:
 End soo t'onledigh lijf voor s'ondeuchds groey behoedt,
 Die door de ledigheyt (haer moeder) werdt gevoedt.
 "Die d'allervasten Stand, den middelbaren, houwet,
 End dijne woonstad wijs op eenen Heuvel bouwet,"

+*Dignus amore locus.*

+*Quem fugis, ah, demens?*

+*Obsequio plurima vincit
 Amor.*

+*Placitòne etiam pugnabis
 Amori?*

+*In otio negotium.*

+D'wijl t'water menich-mael het leege land verdrenckt,
End s'blicksems strael de cruyn vant t'hoog gebergt versengt.

+*Medio tutissimus ibis.*

Die dees wt-steedsche rust vry-willich hebt vercoren,

+Om dy te vinden hier geern elders hebt verloren,
End daer in wel vernoeght dy nieuwers mede quelt,
Maer dijne teringh wijs na dijne neringh stelt.

+*Qui se habet, nil perdidit.*

Die niet en sijt beducht een leegen val te geven,
Als die op d'hoochsten trap der eeren sit verheven.
Die niet benoodicht werdt te veynsen dijn gelaet,
End buygen dijne knije selfs voor hem die dy haet.
Die niet deelachtich sijt de Stadsch' ellendicheden,
Sorg, hope, jealousy, twist, eersucht, giericheden,
Wan-gunste, wraecke, toorn, mis-trouwen, haet end nijd,
Twaelf Beulen des gemoeds, daer ghy van sijt bevrijdt.

Die leeft tot dijns selfs nut, niet anderen tot schade,
Gelijck ghy schuldich sijt niet na dijns lustes rade,
Na waerheyt niet na waen, of ghy haest sterven soudt,

+End of ghy eeuwiglick op eerden leven woudt.

Dat als de leste uyr dijn compas sal beschijnen,
Ghy dijn geruste ziel vreesloos end sonder pijnen
Tot God wtstorten meucht, end by cleyn ende groot
Een eerlicken naem besitten na dijn dood:

+*Quem non in turbine rerum
De prendet supremae dies,
sed abire paeratum.*

End dat elck Christen mensch die dijn graf sal betreden,
Sijns levens corten tijd bedenckende, mach reden

+*Hier rust t'Lichaem, wiens Geest, in t'leven oyt gherust
Op zijn gheruste Land, nu in den Heere rust.*

+*Moliter ossa quioscant.*

Och of God gaef, dat ick sulck leven mochte leyden
De wereld onbekent, end ergens my bereyden
Soo soeten ballingschap, verr' wt t'verwert ghejach
Des ongerusten volcks, end droeven klokke-slach
Den vrijen adem mocht in't open veld erlangen
Voor in een vuyle Stad de doode lucht te vangen
Tusschen twee muren hoogh steeds swervend' heen end weer:

+Soo soud' ick wel-gerust danck singen God den Heer,
Dijn hooch-gelegen Huys met zijne leege weyden,
Het vruchtbaer coren-land, end s'*Voorburghs* drooge heyden,
Dijns Boomgaerds lieven smaeck end Blomhofs schoon gesicht
De stoffe souden zijn van mijn onkunstigh Dicht,
Den luyden weder-klanck van *Echo* soud' ontfangen

+*En erit vnquam Ille dies?*

+Dan van my dagh voor dagh veel blijde Lof-gesangen,
 Het groen *Rijswijcksche* hout soud met een groot geschal
 Den saligen *Snouckaert* om-tuyten over al.
 D'ondiepe *Haegsche* Vaert end clare waterbeken
 Die haren tragen stroom voor by dijn Huys heen leecken,
 Dan souden in dijn naem versnellen haren tocht,
 End nederigen cop opheffen in de locht.

+*Te nemus omne canet.*

+Ick soude t'machtich Rijck den Coninck niet benyen,
 Noch d'hooch geachten prael des weeldigen Hofs vryen,
 Noch des Gemeenen Volcks baet-soeckend' hand-gebeer
 Met mijnes herten wensch begeeren nimmermeer:
 Maer met alsulck geluck vernoecht tot allen tijden

+*Tu mihi quodcunque hoc.*

+ (ô *Snouckaert* weerde vriend) my voegen aen dijn zijden
 Met dy eens van gemoed, van wil, van werck, van kout,
 Want ghy my Coninck, Hof, end Gemeent wesen soudt.
 Ghy hebt my allereerst t'Land-leven doen behagen,
 End met mijn arm Gedicht sijn rijcken lof gewagen,
 Dies sal het van dijn Naem ontfangen eenen schijn,
 End dy (*Snouckaert*) alleen te recht geoffert sijn:

+*Hic ipso tecum consumerer
 aeuo.*

+Gedichte, welck ick songh, vol stiller ledigheden,
 In t'hooch *Rijswijcksche* Dorp, terwijl ick ginck betreden
 Langs aen den water-kant den groen-gebladen Clijf,
 Om s'luyheys plaegh t'ontgaen met eerlick tijd-verdrijf.

+*A te principium tibi desinet.*

EYNDE.

Vier-vers op't Anagramma van Iacob Snouckaert.

*Du hebst, ô God, mijn boot door dijnen geest ghedreven
 Wt s'Haeghs onstuymigh vveer op s'Binckhorsts stille cust:
 Maer vvat gherustheyt kan s'Werlds vvoeste Zee my geven?
 Daerom ô God, ô Heer, Ick baeck' na d'eeuv'ghe rust.*

T'Ghelucksaligh leven ex Martiali l. 10. Ep. 47. Vitam quae Faciunt beatiorem &c.

Aen den selven.

Hoor *Snouckaert*, hoor, waer dijn geluck aen clevet,
 End wat den mensch een saligh leven gevet.
 T'ge-erfde Goet, met arbeyd niet besuert,
 Een vruchtbaer Land, gezond Huys, goey Ghebuert,
 Sijn eygen heert steeds met goet vier verblijdet,
 Van allen twist end moeylickheyt bevrijdet,
 Noyt geen Verschil noch Gedingh, cleyn Bewind,
 Tot hoogen Staet niet seer te sijn gesint,
 T'gesonde Lijf, t'Gemoed gerust end rijcke,

Een wys' Eenvuld, trouw Vrienden sijns gelijke,
 T'oncostlick Mael sond'r een'ghen Hoof-schen pracht
 Geen dronckaerts rust doch sorgeloose Nacht,
 Het vrolick Bed kind-rijck end ongelaket,
 De sachte Slaep die corte nachten maket.
 Te sijn wat m' is na meerder niet te sien,
 Sijn sterf-dagh niet te wenschen, noch t'ontsien.
 Hoor *Snouckaert*, hoor, waer dijn geluck aenclevet,
 End wat den mensch een Saligh Leven gevet.

Anders Christelicker.

Wel hem, die steeds in Godes vreese wandelt,
 Sijn wil natracht, end reynen Dienst behandelt,
 De sonde vliedt, sijn eygen cranckheyt kent,
 T'benauwde hert tot Gods genade wendt,
 Op *Christum* hoopt, sijn naesten liefde thoonet,
 De wereld schouwt, met t'sijn te vreden woonet
 Op't veyligh Land, heeft sijn gewisse bly
 Van s'Vyands schrick end s'Boosen handel vry,
 Vindt ledigh werck, schaft na sijn eygen wijze
 Sijn vrolick Mael met ongecochte spijs,
 Het goet van God met danckbaerheydt erlanght,
 T'quaet met geduld tot beteringh ontfanght,
 Den dorpel glat des wulpschen Hofs verachtet,
 Het strenge recht des Vier-schaers niet betrachtet,
 Houdt Vreed met elck, de naeckte waerheyt spreeket,
 Eenvoudigh wijs, wt t'eerlick bedde queeckt
 Den segen Gods, schoon Kind'ren tot sijn erven,
 Sick nu bereydt of hy soud morgghen sterven.
 Verleen, ô God, my end elck Christen mensch,
 De wil end daet mijns ongeveynsden wensch.

Van de Eer-suchte Clinck-dicht.

Fy snood' Eer-sucht, der sinnen droeve pranghe,
 Verkeerde waen der menschen onbedacht,
 Verleydster schalck, die d'allergrootste macht
 Houdt onder t'jock eens slaefscher vrees gevanghen,
 Die sijn valsch cleed soo velen hebt omhanghen,
 Soo meenigh Held met dijn sweerd omgebracht,
 Die s'Minnaers hert doorprickelt dagh end nacht,
 Ia self Natuer in veynsingh kont vermanghen:
 Wat porstu my, Vergifster, met dijn raed
 Dat ick mijn rust end goet gheluck verlaet,
 Den vrydom weerd, end schoon gesicht der Landen.
 Om in de Stad te jaghen onbesint
 Na t'goet t'welck doch verdwijnt tot enckel wind
 wanneer-men meynt te hebben volle handen?

In Liefden volmaecktheyt.